Beleidsplan 2024-2027

samen

WIJ MAKEN GEZOND GEWOON

Voorwoord

Samen gezond gewoon maken. Dat is de ambitie die we met elkaar hebben neergezet. Heel bewust spreken we daarbij over 'samen'. Publieke gezondheid is tenslotte niet alleen van de GGD. Integendeel. Om echt het verschil te kunnen maken, is samenwerking onmisbaar. Daarom staat 'samen' voor de GGD én alle mensen en organisaties die met elkaar werken aan publieke gezondheid.

Wij maken samen gezond gewoon, is de titel van onze toekomstvisie op publieke gezondheid. We stelden deze eind 2022 vast. De komende tien jaar is die ambitie het leidende principe bij alles wat we doen. Een visie voor een langere periode, omdat de uitdagingen van vandaag de dag ook om een langere adem vragen.
De toekomstvisie kwam tot stand door onszelf de vraag te stellen: hoe ziet de publieke gezondheid eruit in 2033? Samen met de GGD West-Brabant gingen we op zoek naar het antwoord op die vraag. Daarbij betrokken we onze bestuurders, partners, inwoners en medewerkers. We organiseerden zes visiecafés en spraken met ongeveer tweehonderd collega's, bestuurders, raadsleden en partners. Ook gingen we de straat op om de input van inwoners op te halen.

Een nieuwe visie betekent niet dat we alles wat we al goed doen overboord gooien. Wel dat we, met een duidelijke en gezamenlijke ambitie voor ogen, verder bouwen vanuit de sterke basis die we al hebben staan. We zijn een deskundige, professionele organisatie die weet wat ze wil. Een organisatie waarin we met elkaar iedere dag weer werken aan het realiseren van onze doelen. Vanuit dat stevige fundament kunnen we nieuwe accenten aanbrengen waarmee we nog meer impact kunnen behalen voor onze inwoners.

Met onze gezamenlijke visie op publieke gezondheid op de lange termijn en onze ambitieuze, maar noodzakelijke doelen op de korte termijn, kunnen wij écht het verschil gaan maken.

Het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant,

T.H.I. Claassen,
secretaris

W.J.L. Buijs-Glaudemans,
voorzitter

Van visie naar beleidsplan

Een visie voor de lange termijn vraagt natuurlijk wel om doelen op de kortere termijn. In dit beleidsplan vind je daarom hoe wij in de periode 2024-2027 willen werken aan het vanzelfsprekend maken van het onderwerp gezondheid.
Om onze doelen te bereiken, laten wij ons gezonde geluid horen:

- eerlijk
- gedurfd
- vernieuwend

Eerlijk door onze boodschap te ondersteunen met betrouwbare feiten en gedegen onderzoek. *Gedurfd* doordat we het onafhankelijke verhaal vertellen, ook als dat niet het leukste verhaal is. We blijven gezondheid agenderen en samenwerken om ons (tegen)geluid nog luider te laten klinken. En tenslotte *vernieuwend* door soms buiten de gebaande paden te treden en te kiezen voor nieuwe mogelijkheden en technologieën om mensen beter te bereiken en te helpen bij het maken van gezonde keuzes. Dit doen we samen met onze partners en steeds vanuit het principe van positieve gezondheid.

Dit beleidsplan laat zien welke ambities de komende periode prioriteit krijgen, vanuit de 4 pijlers van de toekomstvisie:

- Voorkomen als het kan, beschermen als het moet.
- Iedereen verschillend, allemaal gelijk.
- Zelf, maar niet alleen.
- Overal om ons heen, binnen en buiten.

Indicatoren
Bij nieuwe ambities en doelen horen ook nieuwe indicatoren. In 2023 gaan we deze samen met gemeenten opstellen. Deze indicatoren nemen we op in onze volgende begrotingen en in de jaarstukken. We willen indicatoren die meetbaar zijn en waarmee we, als dat nodig is, kunnen bijsturen. Zo kunnen we de voortgang op onze doelen monitoren en onze inzet en bijdrage verantwoorden.

Zo maken we samen gezond gewoon

Samen werken

aan publieke gezondheid.

GGD
Hart voor Brabant

Wij maken samen gezond gewoon

Met de ambities in dit beleidsplan 2024-2027 leggen wij de lat hoog. Minder is simpelweg niet genoeg. Willen we publieke gezondheid op de lange termijn verbeteren, dan vraagt dat vandaag om actie. Gelukkig hoeven we dit niet alleen te doen. Dat zou ook niet kunnen. Gezondheid is zo kwetsbaar, zo belangrijk en tegelijkertijd zo breed dat gezond gewoon maken een taak is voor iedereen die werkt of wil bijdragen aan publieke gezondheid.

Impact op de gezondheid van de Brabander

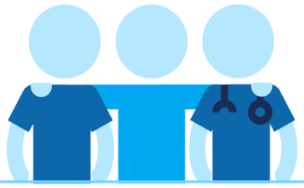
We werken met het netwerk vanuit de behoefte van de inwoners. Voor hen doen we het. Hoe meer we weten over hun gezondheidsdromen, -wensen en -angsten, hoe beter wij daar op in kunnen spelen. We brengen informatie (data) en ervaring samen. De zoektocht naar de echte oplossingen verbindt het netwerk. Daarom betrekken we inwoners bij het realiseren van onze ambities. Met, voor en door gezonde Brabanders.

Onze missie:

Wij maken samen gezond gewoon. Dat doen we met de inwoners voorop en met alle betrokken partners in het netwerk van publieke gezondheid. De GGD laat het eerlijke geluid horen; dat betekent dat we onderbouwd en dus datagedreven werken. De informatie over de gezondheid van inwoners verrijken we met GGD-expertise.

We vertalen doelen naar concrete resultaten en toetsen continu of we op schema liggen om deze te bereiken. Dat geeft ons, als GGD, de juiste focus om echt met elkaar in het netwerk te werken aan gezond gewoon.

Samen

Iedereen die werkt en/of wil bijdragen aan publieke gezondheid is een partner. Dat betekent dat we onze samenwerking met bestaande partners benutten, net als met onze opdrachtgevers: onze 19 gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties, onderzoeksinstituten, onderwijsorganisaties, veiligheidspartners, omgevingsdiensten, overheden, andere GGD'en en landelijke partners. We gaan ook op zoek naar nieuwe partnerschappen. En we versterken de samenwerking met inwoners. Dat kan via bewonerscollectieven of burgerpanels of nieuwe manieren die we nog gaan ontdekken met elkaar. Ook bedrijven kunnen nieuwe partners zijn. Samen werken aan gezonde medewerkers maakt ook gezond gewoon.

Een krachtig bestuur

Het GGD-bestuur speelt in de samenwerking rondom publieke gezondheid een essentiële rol. Als opdrachtgever namens hun gemeenten houden onze bestuurders ons scherp op de realisatie van onze ambities. Houden we ons aan onze opdracht? Vragen actuele ontwikkelingen misschien een bijsturing?

Tegelijkertijd zijn onze bestuurders ook een belangrijke ambassadeur van *Wij maken gezond gewoon*. Gevoed met GGD-kennis en -ervaring laten zij op de juiste plekken het eerlijke, gedurfde en vernieuwende geluid horen.

3 kernbeloftes
van de GGD Hart voor Brabant.
samen
WIJ MAKEN
GEZOND
GEWOON
GGD
Hart voor Brabant

De GGD is eerlijk, gedurfd en vernieuwend

Elke partner in het netwerk speelt een belangrijke rol. De GGD Hart voor Brabant is het gezonde geweten van de samenleving. Wij komen op voor het belang van publieke gezondheid. Daarom doen we drie kernbeloften.

De GGD werkt eerlijk, gedurfd en vernieuwend. Deze kernbeloften gebruiken we in al ons werk bij het beschermen, bevorderen en bewaken van de gezondheid van de inwoners.

3 Kernbeloftes

Het eerlijke geluid

Wij vertellen het eerlijke verhaal, ook als dat niet het leukste of fijnste verhaal is. Dat ondersteunen we met feiten en onderzoek. We weten als geen ander hoe we de informatie moeten duiden en welke verbanden we kunnen leggen.
Dat doen we om risico's te signaleren, keuzes te kunnen onderbouwen en te adviseren over gezonde keuzes.
Voor de inwoners betekent dit dat ze ons kunnen aanspreken op het eerlijke verhaal over gezondheid. Inwoners kunnen erop vertrouwen dat onze adviezen altijd goed onderbouwd, eerlijk en betrouwbaar zijn.

Het gedurfde geluid

Ons geluid moet gehoord worden. Alleen dan kunnen we het effect bereiken dat we willen. We blijven gezondheid agenderen en werken samen om ons geluid nog luider te laten klinken.
Voor de inwoners betekent dat dat wij het gedurfde verhaal vertellen, omdat gezondheid voor iedereen gewoon moet kunnen zijn. Ook wanneer dit een moeilijke boodschap is.

Het vernieuwende geluid

We vernieuwen en experimenteren, om mensen te bereiken en te helpen bij het maken van gezonde keuzes. We weten wat goed gaat en kijken van daaruit verder. We omarmen de nieuwste mogelijkheden en technologieën en durven af te wijken van wat vertrouwd is.
Voor de inwoners betekent dit dat ze kunnen vertrouwen op moderne en vernieuwende dienstverlening. Zodat je eenvoudig je vragen kunt stellen en gemakkelijk toegang hebt tot betrouwbare informatie en adviezen.

4 pijlers
vormen de basis van dit plan.
samen
WIJ MAKEN
GEZOND
GEWOON
GGD
Hart voor Brabant

Vier pijlers om samen gezond gewoon te maken

In onze visie op publieke gezondheid maken we gezond vanzelfsprekend. Gezondheid kunnen we niet voor iedereen altijd garanderen. Maar we kunnen wel garanderen dat gezondheid op de eerste plaats staat. Daarbij richten we ons op vier belangrijke pijlers.

Voor elk van deze pijlers werken we uit voor welke ambitie we gaan in 2027.
Wat is het eerlijke, gedurfde en vernieuwende geluid dat klinkt vanuit de GGD?
Tot slot geven we een paar voorbeelden van ontwikkelingen en diensten die laten zien hoe dit verder vorm krijgt.

Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

Stimuleren van positieve gezondheid is de sleutel tot een gezonde toekomst. Daarom zetten we daar vol op in. En we vergeten niet waar we goed in zijn: we blijven als organisatie klaar staan om mensen te helpen als dat nodig is.

Onze gezonde ambitie:

In 2027 vinden en gebruiken inwoners en partners de GGD als dé plek voor betrouwbare kennis en onderbouwde interventies om gezondheid te bevorderen.

> Het gezondheidshuis.

Uiterlijk in 2027:

1. Vragen inwoners en partners op eigen initiatief om het belang van publieke gezondheid mee te wegen bij belangrijke besluiten en ontwikkelingen. Dit doen zij zelf of ze vragen actief om de kennis en ervaring van de GGD.
2. Om dit te bereiken is al onze kennis en informatie over gezondheid en goede interventies 24/7 beschikbaar en begrijpelijk voor iedereen.
3. De vernieuwing die dit vraagt:
    a. Dichtbij en mét inwoners werken aan nieuwe methoden en interventies die gezonde keuzes voor een gezonde balans stimuleren.
    b. Zoeken naar die onderwerpen waar we de aandacht kunnen verleggen van het beschermen (achteraf) naar het bevorderen van gezondheid vooraf, daarmee pakken we samen de bronnen nog beter aan.
    c. Nieuwe kennis en ervaring ontwikkelen vanuit de beweging naar planetary health
    d. Benutten van digitale netwerken en digitale hulpmiddelen om informatie en hulp 24/7 beschikbaar en eenvoudig bruikbaar te maken.
    e. Inzetten van de lokale/regionale kennis en expertise in landelijke netwerken en bewegingen om bij te dragen aan gewoon gezond.

Denk aan: het nog beter inzetten van (media) aandacht voor belangrijke onderzoeksresultaten om meer aandacht te creëren voor publieke gezondheid. Zoals in 2022 bij het onderzoek naar de gevolgen van luchtkwaliteit op de gezondheid van Brabanders.

Denk aan: de zichtbare en actieve rol van het GGD-bestuur als ambassadeur van het Gezond en Actief Leven Akkoord in de regio.

Denk aan: verstevigen van inzet en aandacht voor de proactieve aanpak van het voorkomen van infectieziekte (pandemische paraatheid.

Zelf, maar niet alleen

Niets is zo persoonlijk als je eigen gezondheid. Voor wie gezond al gewoon is, kan het zelf doen. En wie onze kennis wil gebruiken weet ons te vinden. Mensen voor wie het moeilijk is, zoeken we actief op. Niemand hoeft het tenslotte alleen te doen.

Onze gezonde ambitie:
In 2027 maken inwoners bewuste keuzes die bijdragen aan hun positieve gezondheid. De inwoner weet waar hij hulp en ondersteuning kan krijgen als het moeilijk is die keuze zelf te maken.

> Zelf als het kan,
> samen als het moet.

Uiterlijk in 2027:

1. Vertrouwen we op de kennis en kunde van onze inwoners en partners. Zij kunnen de goede keuzes maken voor een gezonde balans. Zij nemen de regie.
2. Helpen we inwoners en partners dit te doen met goede betrouwbare informatie op de goede plekken (dit kunnen digitale en fysieke plekken zijn).
3. Versterken we de gezondheidsvaardigheden van inwoners met en via partners om hen vertrouwen en de vaardigheden te geven. De GGD creëert de juiste randvoorwaarden waaronder mensen zelf regie kunnen nemen.
4. Dit vraagt vernieuwing door:
    a. Nieuwe samenwerkingsvormen met nieuwe en andere partners (denk bijvoorbeeld aan werkgevers).
    b. Nieuwe vangnetoplossingen om op tijd te signaleren welke groepen het (nog) niet alleen lijken te kunnen.
    c. Actieve benadering van doelgroepen waarvan wij weten dat zij nog onvoldoende in staat zijn zelf de gezonde keuzes te maken.
    d. Goede keuzes ook te verbreden naar duurzame keuzes op lange termijn (planetary health).

Denk aan: "Wij zijn zelf het medicijn"
Wat kan je zelf nu al doen om de kans op o.a. dementie te verkleinen?

Denk aan: digitale gesprekstools en bijbehorende coaching om hier gebruik van te kunnen maken

Denk aan: het actief en zichtbaar steunen van landelijke lobby rondom suikertaks, belastingvrije groente en fruit.

Iedereen verschillend, allemaal gelijk

We zijn allemaal anders, maar willen uiteindelijk allemaal hetzelfde: gezond opgroeien en ouder worden. Dat moet écht voor iedereen mogelijk zijn. Wij maken ons sterk voor iedereen in kwetsbare situaties.

Onze gezonde ambitie:

In 2027 neemt het verschil in gezonde levensjaren niet verder toe.

> Ongelijk investeren in gelijke kansen.

Uiterlijk in 2027:

1. Durven we in het netwerk en samen met betrokken doelgroepen te kiezen voor echte verschuivingen in de GGD dienstverlening en onze aandacht te richten op die groepen die het méér nodig hebben. Dat betekent dat we sommige groepen anders zullen moeten bedienen zodat er meer ruimte ontstaat voor diensten voor die groepen waar we meer impact kunnen maken.
2. Weten we welke groepen we kunnen bedienen met minder intensieve dienstverlening en welke groepen juist intensievere dienstverlening nodig hebben. Dit baseren we niet alleen op data, maar ook op de ervaring van professionals en inwoners zelf. Dit is niet statisch, dus monitoren we dit continu en toetsen we structureel of de verschuiving het gewenste effect bereikt.
3. Dit vraagt vernieuwing door:
   a. Samenwerking met de doelgroep en nieuwe partners om de échte bronnen van problemen te herkennen en vanuit het netwerk op te kunnen lossen.
   b. Durven loslaten van dienstverlening als de oplossing van het probleem door een andere netwerkpartner wordt aangeboden.
   c. Nieuwe/andere werkvormen in te zetten: dialooggesprekken in de wijk, disruptieve innovatie, deep democracy, citizen science, online werkmethoden etc.
   d. Voorspellen van nieuwe kwetsbare situaties als gevolg van klimaatverandering en hierop nu al inzetten.

Denk aan: wijkgericht werken met inwoners en partners.

Denk aan: de inzet van nieuwe analyse- en verwerkingsmethoden. Dit zouden blockchain-achtige technieken kunnen zijn.

Denk aan: snel herkennen van en anticiperen op (nieuwe) migratiestromen en met de doelgroep bepalen wat hen helpt gewoon gezond te kunnen zijn.

Overal om ons heen, binnen en buiten

Gezond leven start met een omgeving die daarop is ingericht.
Daarom zetten we gezondheid en veiligheid altijd voorop: zowel binnen als buiten, offline en online.

Onze gezonde ambitie:
In 2027 is het gewoon dat gezondheid wordt meegenomen bij het maken van keuzes voor de inrichting van leefomgeving.

> Inwoners pikken 't niet als dit niet zo is.

Uiterlijk in 2027:

1. Benutten we de invloed van de omgeving op gezondheid, niet alleen door inwoners te beschermen tegen ongewenste risico's, maar juist door het benutten van de kansen om via de omgeving gezondheid te bevorderen.
2. Spreken we ons uit door met een onderbouwde mening te laten zien wat de effecten van de omgeving op de publieke gezondheid zijn.
3. Dit vraagt vernieuwing door:
   a. Het verband te leggen tussen gezondheid en belangrijke (nieuwe) thema's zoals klimaat, duurzaamheid, energietransitie, economie, voedselproductie en wonen.
   b. Partners uit nieuwe/andere domeinen bewust maken van "hun" effecten op gezondheid, zowel positief als negatief.
   c. Een stap vooruit te denken, de boodschap volhouden en herhalen tot deze ook echt gehoord wordt. De belangenafweging en besluitvorming op de juiste tafels te laten plaatsvinden.
   d. Creëren we nieuwe kennis over andere omgevingsfactoren die gezondheid beïnvloeden, denk aan energie-uitstoot en/of milieu-impact.

Denk aan: de inzet van de app om de impact van veehouderij op de positieve gezondheid van omwonenden inzichtelijk te maken.

Denk aan: advisering over ingrepen in de omgeving die je helpen meer te bewegen (fietsroute naar het sportpark/school/winkels is korter dan de autoroute).

De GGD
als organisatie voor en van mensen.
samen
WIJ MAKEN
GEZOND
GEWOON
GGD
Hart voor Brabant

De GGD als organisatie voor en van mensen

Binnen de GGD werken gedreven en bevlogen professionals die ervoor kiezen zich in te zetten voor de gezondheid van onze inwoners. Onze mensen moeten hun werk met plezier en vitaal kunnen verrichten. 'Wij maken samen gezond gewoon' vraagt ook veel van hen. We leggen de lat hoog en doen dat in een sector die onder druk staat. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt, stijgende gezondheidsverschillen en wantrouwen richting overheden en kennisorganisaties. Juist daarom vinden we het belangrijk dat mensen met plezier bij onze GGD kunnen werken.
We werken aan drie belangrijke thema's zodat iedereen het eerlijke, gedurfde en vernieuwende geluid kan laten horen:

1. Aandacht, vitaliteit en ontwikkeling

We geven iedereen echte aandacht en we zijn er voor elkaar. Onze mensen kunnen gebruik maken van goede voorzieningen in een prettige werkomgeving. We investeren in de ontwikkeling van onze mensen, door leren en ontwikkelen een belangrijke pijler te maken in ons HR-beleid. Gewoon gezond zijn is ook belangrijk in de GGD. Vitaliteit is essentieel en krijgt aandacht. We pakken hier een actieve rol, zodat onze collega's met plezier werken, met een goede balans tussen werk en privé.

2. Eerlijk en onderbouwd werken

Onze mensen kijken naar kansen. Waar kan het nog beter, wat helpt onze inwoner vooruit vanuit het principe van positieve gezondheid. Hun eerlijke geluid is onderbouwd. Onze mensen vertrouwen op hun expertise en onderbouwen hun boodschap met inzichten uit data van onze monitors, maar ook uit onze dossiers en de wetenschap. Met de doelgroep geven we betekenis aan de cijfers. Dat helpt ons om het gedurfde geluid te laten klinken. Onze mensen voelen zich gesteund als dit spannend is. Vanuit de positieve intentie om de publieke gezondheid te verbeteren. We tonen persoonlijk leiderschap en laten het eerlijke gedurfde geluid horen op de goede plekken. Zowel binnen als buiten de organisatie.

3. Toekomstgericht

De GGD is toekomstgericht en dus duurzaam. Dat betekent veel voor de organisatie waarin we werken. We nemen bijvoorbeeld maatregelen die bijdragen aan minder afvalstromen, beperken onze onnodige reisbewegingen en zoeken ook naar nieuwe kansen.
Toekomstgericht betekent ook dat onze mensen vernieuwen, ze denken een stap vooruit. Ze dragen bij aan het creëren van nieuwe kennis, ze zoeken verbindingen met nieuwe domeinen en partners. Ze bedenken en dragen bij aan nieuwe interventies. Wanneer de vernieuwing succesvol is, zijn we trots en laten we dit zien.
Dit vraagt ook om focus. We durven te prioriteren omdat we weten dat we niet alles tegelijk kunnen. En we durven te stoppen met diensten die niet meer passen of die niet effectief zijn. We maken af waar we aan beginnen en dat verankeren we in de normale gang van zaken. Dat geeft ruimte om weer nieuwe dingen op te pakken.

Beleidsplan 2024-2027 GGD Hart voor Brabant, vast te stellen door het algemeen bestuur op 6 juli 2023.

Heeft u vragen of opmerkingen?

Bel naar 088-368 7000 of mail naar contact@ggdhvb.nl

Samen WIJ MAKEN GEZOND GEWOON

